

OSOBNOSTI

KRÁLOVNA ELIŠKA REJČKA

Českou královnou se stala díky sňatku s ovdovělým Václavem II., který si tím „pojistil“ korunu polskou po vymření Piastovců. Zpočátku ale vůbec nežila v Praze, byla vlastně skoro ještě dítě, takže teprve po třech letech byla korunována královnou českou a polskou a při té příležitosti přijala jméno Eliška (Alžběta). Rejčka byla pak počestněná podoba, jakási zkomolenina jejího původního polského jména.

Až po pražské korunovaci si ji Václav poprvé odvedl do svých komnat. Z pěti Václavových dětí si nejspíš nesedla právě se svou jmenovkyní Eliškou Přemyslovnou. Bohužel manželství s Václavem trvalo prakticky jen dva roky a jediná Eliščina dcera Anežka se narodila několik dní před jeho smrtí.

Jako mladá vdova byla sice finančně zajištěná díky vysokým příjmům ze svých věnných měst, ale jinak byla její situace nezáviděníhodná. Zhoršila se ještě po zavraždění Václava III., a tedy vymření Přemyslovců po meči. V následném složitém období bojů o trůn se ale dostává znovu do centra dění. Českým králem se stává Rudolf Habsburský, a ten by si trůn rád pojistil dynastickým sňatkem. Jediná vhodná kandidátka je právě vdova Eliška Rejčka, protože další volná žena – svobodná Eliška Přemyslovna – byla Rudolfovou sestřenicí. Rudolfovi bylo 25 let a byl také vdovcem.

Do krásné Elišky Rejčky se ale v každém případě vášnivě zamiloval. Toto manželství však trvalo jen necelých devět měsíců a bylo bezdětné. Ještě před svou smrtí ale stihl Rudolf Elišku zabezpečit a zdvojnásobil její věno.

Po nástupu Lucemburků na český trůn pak potkala Rejčka posledního osudového muže svého života – Jindřicha z Lipé, nejmocnějšího šlechtice té doby, o němž se v souvislosti s ní píše nejčastěji. Téma této velké lásky je velmi oblíbené a určitě je mnohé znáte z vlastní četby. Jindřich se stal vlastně jedinou a skutečnou láskou Eliščina života. Tento zralý a nejspíš i okouzující muž jí mohl poskytnout vše, oč ji osud dosud připravil. Byl jí skutečným přítelem, ochráncem i milencem.

Eliška se nejdříve usadila v Hradci, který od té doby nese přívlastek Králové, ve východních Čechách měla totiž pět věnných měst, zdroj svého bohatství. Dochází k nebyvalému rozmachu města, uvádí se, že v Hradci její zásluhou vznikl gotický chrám sv. Ducha a četné další památky. Také Rejččin hradecký dvůr vysoce převyšoval po všech stránkách ten královský v Praze. Vzájemné konflikty obou Elišek pak vyústily v pověstnou válku dvou královen.

Kolem let 1318–20 přesídlila Rejčka z Hradce do Brna, kde se Jindřich stal moravským zemským hejtmanem. Byla to nešťastnější léta jejího života po boku milovaného muže. Také zde žila v přepychu, ale už tak trochu stranou politického života. Tvořili spolu s Jindřichem krásný pár, i když on byl ženatý a měl sedm dětí. Tehdejší společnost byla velice prudérní a příliš takovému volnému soužití nebyla nakloněná. V Brně začala Rejčka budovat své největší dílo – cisterciácký klášter se špitálem a kostel na Starém Brně. Jindřicha Eliška přežila o šest let.